

Szkoła Główna Handlowa w Warszawie

ATRAKCYJNOŚĆ INWESTYCYJNA REGIONÓW 2015

Województwo małopolskie

prof. dr hab. Hanna Godlewska-Majkowska

dr Agnieszka Komor

dr Dariusz Turek

dr Patrycjusz Zarębski

mgr Mariusz Czernecki

mgr Magdalena Typa

Raport przygotowany na zlecenie
Polskiej Agencji Informacji i Inwestycji Zagranicznych S.A.
w Instytucie Przedsiębiorstwa Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie

Warszawa, grudzień 2015

2015

POLSKA AGENCJA INFORMACJI
I INWESTYCJI ZAGRANICZNYCH S.A.

Polska Agencja Informacji i Inwestycji Zagranicznych (PAIiZ) jest instytucją rządową, która pomaga inwestorom od 1992 roku. Misją PAIiZ jest tworzenie pozytywnego wizerunku Polski w świecie i dzięki temu zwiększenie napływu bezpośrednich inwestycji zagranicznych poprzez zachęcanie firm do inwestowania w Polsce. PAIiZ jest przydatnym partnerem dla zagranicznych przedsiębiorców wchodzących na polski rynek. Agencja przeprowadza inwestorów przez wszystkie niezbędne procedury administracyjne oraz prawne dotyczące danego przedsięwzięcia. Zapewnia również szybki dostęp do kompleksowej informacji dotyczącej kwestii prawnych i biznesowych w zakresie inwestycji. Ponadto pomaga w znalezieniu odpowiedniej lokalizacji, partnerów oraz dostawców.

PAIiZ zapewnia bezpłatne, profesjonalne usługi doradcze dla inwestorów, w tym:

- pomoc przy wyborze lokalizacji inwestycji;
- dostosowane do potrzeb inwestorów wizyty w Polsce;
- informacje na temat otoczenia prawnego i gospodarczego Polski;
- dane dotyczące dostępnych zachęt inwestycyjnych;
- ułatwianie kontaktów z władzami centralnymi i lokalnymi;
- identyfikację potencjalnych dostawców i wykonawców;
- opiekę nad inwestorami działającymi na terenie kraju, w tym w zakresie reinwestycji.

Na stronie internetowej **www.paiz.gov.pl** inwestor znajdzie wszystkie niezbędne informacje o Polsce, polskiej gospodarce, regulacjach prawnych oraz inne szczegółowe dane, które mogą być przydatne dla każdej firmy chcącej prowadzić swoją działalność na terenie kraju.

W 2011 roku zostało powołane Centrum Współpracy Gospodarczej PAIiZ Chiny – Polska, zapewniając kompleksowe informacje o możliwościach inwestycyjnych w Polsce oraz oferując wsparcie dla chińskich firm w trakcie procesu inwestycyjnego. Centrum jest odpowiedzialne za promocję Polski jako lokalizacji dla inwestycji zagranicznych, identyfikację źródeł zagranicznych inwestycji bezpośrednich, wspieranie misji i delegacji z Chin, przygotowywanie analiz i informacji, utrzymując stały kontakt z chińskimi firmami działającymi w Polsce. Więcej informacji o projekcie "Go China" można znaleźć na stronie: **www.gochina.gov.pl**.

Od 2013 roku natomiast PAIiZ realizuje program "Go Africa". Jego celem jest zachęcenie polskich przedsiębiorców do wejścia na rynki afrykańskie, jak również promocja Polski w Afryce. By cel ten został osiągnięty PAIiZ organizuje misje rozpoznawcze do krajów afrykańskich, udział polskich przedsiębiorców w targach, konferencjach, seminariach i warsztatach, zarówno w Polsce, jak i krajach Afryki. Ponadto Agencja przygotowuje publikacje o rynku afrykańskim. Więcej informacji o projekcie "Go Africa" można znaleźć na stronie: **www.goafrica.gov.pl**.

WSTĘP

Niniejszy raport powstał na zamówienie Polskiej Agencji Informacji i Inwestycji Zagranicznych jako kolejna edycja raportów atrakcyjności regionów. Raporty te są publikowane corocznie od 2008, co jest efektem wykorzystania w praktyce gospodarczej badań naukowych prowadzonych od 2002 roku, pod kierunkiem prof. dr hab. H. Godlewskiej-Majkowskiej w Szkole Głównej Handlowej, w Kolegium Nauk o Przedsiębiorstwie, w Instytucie Przedsiębiorstwa. Wszyscy Autorzy stanowią trzon zespołu, rozwijającego metodykę pomiaru atrakcyjności inwestycyjnej regionów.

Raport składa się z kilku części. W pierwszej z nich zaprezentowano w sposób syntetyczny gospodarkę województwa dolnośląskiego, zwracając uwagę na jego potencjał społeczno-gospodarczy oraz poziom i strukturę gospodarki. W tej części opracowania znajduje się tabelaryczne, syntetyczne ujęcie najważniejszych informacji społeczno-gospodarczych z uwzględnieniem ocen atrakcyjności inwestycyjnej. Następnie zaprezentowano pozycję województwa na tle innych regionów Polski i Unii Europejskiej, zwracając uwagę na najważniejsze dla regionu rodzaje przemysłu oraz sektory wysokiej szansy.

Drugą część raportu poświęcono ukazaniu wewnętrznego zróżnicowania atrakcyjności inwestycyjnej województwa małopolskiego w skali powiatów i gmin. W tym celu wykorzystano wyniki badań naukowych Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie odnoszące się do wszystkich gmin i powiatów w Polsce, co czyni zaprezentowane oceny małopolskich powiatów i gmin porównywalnymi z ocenami innych jednostek w pozostałych województwach Polski.

Trzecia część raportu jest poświęcona prezentacji wiodących instytucji otoczenia biznesu w województwie ze wskazaniem rodzaju wsparcia dla inwestorów. Następnie ukazane jest rozmieszczenie i efekty działalności specjalnych stref ekonomicznych w województwie.

Raport wieńczy aneks, w którym ujęto zestawienie tabelaryczne ocen atrakcyjności inwestycyjnej dla powiatów i gmin województwa. Zawiera on również tabelaryczne zestawienie efektów funkcjonowania Specjalnych Stref Ekonomicznych.

W pracy zastosowano dwa podejścia do atrakcyjności inwestycyjnej. Wyróżniono **potencjalną atrakcyjność inwestycyjną** definiowaną jako zespół regionalnych walorów lokalizacyjnych, które mają wpływ na osiąganie celów inwestora (np. w postaci kształtowania się kosztów prowadzonej działalności gospodarczej, przychodów ze sprzedaży, rentowności netto oraz konkurencyjności danej inwestycji).

Ponadto zastosowano pojęcie **rzeczywistej atrakcyjności inwestycyjnej**, rozumianej jako zdolność regionu do wykreowania satysfakcji klienta - inwestora i wywołania absorpcji

kapitału finansowego i rzeczowego w formie inwestycji. Można ją mierzyć za pomocą efektywności poniesionych nakładów kapitału.¹

Wskaźniki potencjalnej atrakcyjności inwestycyjnej w wersji podstawowej (PAI1) oceniają walory lokalizacyjne regionów. Są one obliczane dla jednostek różnych szczebli podziału statystycznego (gminy, powiaty, podregiony, województwa). Wskaźniki odnoszą się do całości gospodarki narodowej oraz do poszczególnych wybranych sekcji gospodarki: C - przemysłu przetwórczego, G - handlu i napraw, I - zakwaterowania i gastronomii, M - działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej. Sekcje te stanowią trzon gospodarki regionalnej.

W raportach oprócz wskaźników PAI1 wykorzystano wskaźniki skonstruowane wyłącznie dla województw, w oparciu o wiele cech dostępnych od poziomu województw. Umożliwiają znacznie szerszy kontekst ocen atrakcyjności inwestycyjnej w porównaniu do wskaźników PAI1. Są to wskaźniki grupy PAI2, opracowane na potrzeby oceny atrakcyjności inwestycyjnej w ujęciu ogólnym, czyli dla gospodarki narodowej a także w odniesieniu do ww. sekcji gospodarki.

Ponadto w raporcie wykorzystano oceny rzeczywistej atrakcyjności inwestycyjnej (RAI), nawiązującej do napływu kapitału inwestycyjnego oraz efektów inwestycji, rozpatrywanych z punktu widzenia produktywności i efektywności poniesionych nakładów. Rzeczywista atrakcyjność inwestycyjna może być odnoszona do poziomu województw ze względu na dostępność danych statystycznych.

Zaproponowane miary są przedmiotem corocznej ewaluacji, dzięki konsultacjom z instytucjami obsługującymi inwestorów zagranicznych, jak i bezpośrednim kontaktom zespołu z jednostkami samorządu terytorialnego oraz organizacjami przedsiębiorców. Z opisem metodycznym pomiaru atrakcyjności inwestycyjnej regionów Polski oraz powiatów i gmin można zapoznać się na stronie **Instytutu Przedsiębiorstwa Szkoły Głównej Handlowej** (<http://kolegia.sgh.waw.pl/pl/KNoP/struktura/IP/struktura/ZOB/>), a także w licznych publikacjach naukowych i ekspertyzach.

¹ Szerzej na ten temat m.in. w: *Atrakcyjność inwestycyjna regionów Polski jako źródło przedsiębiorczych przewag konkurencyjnych*, praca zespołowa pod red. H. Godlewskiej-Majkowskiej, Studia i Analizy Instytutu Przedsiębiorstwa, Oficyna Wydawnicza SGH, Warszawa 2012; H. Godlewska-Majkowska, *Polish regions and their investment attractiveness in the EU*, w: POLAND Competitiveness Report 2013. National and Regional Dimensions, M. Weresa (editor), Oficyna Wydawnicza SGH, Warszawa 2013, s. 299-316.

1. CHARAKTERYSTYKA GOSPODARKI REGIONALNEJ WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO

Województwo małopolskie jest położone w środkowo-południowej części kraju, graniczy ze Słowacją. Jest to ważny region dla polskiej turystyki z uwagi na atrakcyjne tereny górskie na południu województwa (Tatry i Podhale) oraz liczne zabytki kulturowe. Szczególną rolę dla Małopolski, a także dla gospodarki całej Polski pełni Kraków, dawna stolica Polski, obecnie drugie pod względem wielkości miasto w Polsce. Małopolskę wyróżnia bardzo duża gęstość zaludnienia, co wynika przede wszystkim z rozdrobnienia agrarnego.

Atuty województwa stanowią:

- dogodne połączenia komunikacyjne: główny korytarz tranzytowy z Europy Zachodniej na Ukrainę (autostrada A4), sprzyjające połączenia kolejowe (przez region przebiega również europejski korytarz transportowy TINA III); międzynarodowe lotnisko Kraków– Balice (drugie pod względem wielkości w Polsce); sześć drogowych przejść granicznych oraz jedno kolejowe w Leluchowie,
- duży potencjał naukowy i badawczy krakowskich uczelni wyższych oraz ośrodków naukowych, wśród których bardzo liczną grupę stanowią jednostki naukowe zaklasyfikowane przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego do najwyższej kategorii
- znaczne zasoby pracy, zarówno niskokwalifikowanej o małych oczekiwaniach płacowych, jak i specjalistów o wysokich kwalifikacjach,
- bardzo duże walory turystyczne, szczególnie należy wyróżnić obiekty należące do listy światowego dziedzictwa UNESCO, takie jak: **Stare Miasto w Krakowie, Auschwitz-Birkenau. Niemiecki nazistowski obóz koncentracyjny i zagłady (1940-1945), Zabytkowa Kopalnia Soli w Wieliczce, Kalwaria Zebrzydowska: manierystyczny zespół architektoniczny i krajobrazowy oraz park pielgrzymkowy, a także drewniane kościoły południowej Małopolski - Binarowa, Blizne, Lipnica Murowana, Sękowa) a także walory przyrodnicze obszarów górskich i Pogórza Karpackiego,**
- zachęty inwestycyjne dla inwestorów oferowane w podstrefach specjalnych stref ekonomicznych.

Zbioreczną charakterystykę województwa zawiera tabela 1.

Tabela 1. Ogólna charakterystyka gospodarki województwa małopolskiego

Wyszczególnienie		Województwo małopolskie	Polska	Udział procentowy województwa w wielkości krajowej
Potencjał rynkowy				
PKB per capita w 2013 r. (zł/osoba)		38091	43175	-
Liczba ludności (osoby - stan na 31 XII 2014)		3.368.336	38.478.602	8,8%
Potencjał zasobów pracy				
Absolwenci szkół wyższych w 2014 r. (osoby)		52477	424317	12,4%
Absolwenci szkół średnich w 2014 r. (osoby)		26649	271333	9,8%
Liczba pracujących w 2014 r. (tysiące osób)		1317	15859	8,3%
Struktura pracujących w 2013 r.		sektor rolniczy 11,0%		11,5%
		sektor przemysłowy 30,5%		30,5%
		sektor usługowy 58,5%		58,0%
Nakłady inwestycyjne i kapitał spółek z udziałem kapitału zagranicznego w województwie				
Nakłady inwestycyjne w 2013 r. (mln zł)		2873,6	75105,1	3,8%
Kapitał spółek w 2013 r. (mln zł)		13592,3	209130,1	6,5%
Specjalne strefy ekonomiczne w województwie				
<ul style="list-style-type: none"> - Katowicka - Krakowska - Mielecka 				
Oceny wyróżniające województwo małopolskie wg PAI2 i RAI (klasa A, B i C)				
Potencjalna atrakcyjność inwestycyjna PAI_2		Gospodarka narodowa klasa B Przemysł kapitałochłonny klasa A Przemysł pracochłonny klasa B Handel i naprawy klasa B Zakwaterowanie i gastronomia klasa B		
Rzeczywista atrakcyjność inwestycyjna RAI		Przemysł klasa C Zakwaterowanie i gastronomia klasa C Działalność profesjonalna naukowa i techniczna klasa A		
Wyróżnione powiaty i gminy wg PAI1_GN				
Powiaty	Klasa A	m.Kraków, m.Nowy Sącz, m.Tarnów		
	Klasa B	myślenicki, olkuski, oświęcimski, wielicki		
Gminy	Klasa A	Alwernia (m-w), Andrychów (m-w), Bochnia (m), Bolesław (w), Brzeszcze (m-w), Bukowno (m), Chrzanów (m-w), Dobczyce (m-w), Gorlice (m), Kęty (m-w), Klucze (w), Kłaj (w), Kraków (m), Krynica-Zdrój (m-w), Limanowa (m),		

		<p>Michałowice (w), Mogilany (w), Mszana Dolna (m), Myślenice (m-w), Niepołomice (m-w), Nowy Sącz (m), Olkusz (m-w), Oświęcim (m), Siepraw (w), Skawina (m-w), Świątniki Górne (m-w), Tarnów (m), Tarnów (w), Trzebinia (m-w), Wadowice (m-w), Wieliczka (m-w), Wielka Wieś (w), Zabierzów (w), Zakopane (m), Zator (m-w), Zielonki (w)</p>
	Klasa B	<p>Bochnia (w), Brzesko (m-w), Chełmek (m-w), Dębno (w), Grybów (m), Jerzmanowice-Przebinia (w), Jordanów (m), Kocmyrzów-Luborzycza (w), Krzeszowice (m-w), Libiąż (m-w), Liszki (w), Łapanów (w), Mucharz (w), Muszyna (m-w), Nowy Targ (m), Osiek (w), Oświęcim (w), Polanka Wielka (w), Przeciszów (w), Sękowa (w), Skrzyszów (w), Spytkowice (w), Sucha Beskidzka (m), Sułkowice (m-w), Tymbark (w), Wierzchosławice (w), Wolbrom (m-w), Żegocina (w)</p>

Objaśnienia

(m) – gmina miejska, (w) – gmina wiejska, (m-w) – gmina miejsko-wiejska

PAI – potencjalna atrakcyjność inwestycyjna, RAI - rzeczywista atrakcyjność inwestycyjna

* Więcej informacji w Aneksie w tab. 4.

Źródło: opracowanie własne.

Liczba osób zamieszkujących województwo w roku 2014 to 3368336 mieszkańców, co stanowiło 8,8% ludności Polski. W województwie małopolskim struktura wieku w roku 2014 przedstawiała się następująco: na wiek przedprodukcyjny przypadało 19% osób, produkcyjny: 62,8% i poprodukcyjny: 18,2% (Polska analogicznie: 18%, 63% i 19%).

Główny potencjał dla tworzenia kapitału ludzkiego w województwie stanowi 31 uczelni wyższych, w których kształcą się 183 tys. studentów, czyli 12,5% studentów w skali kraju.

Według raportu przygotowanego przez Komitet Ewaluacji Jednostek Naukowych (KEJN) dla Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego w województwie małopolskim 6 wydziałów uczelni wyższych otrzymało najwyższą kategorię naukową A+, są to: Wydział Fizyki i Informatyki Stosowanej Akademii Górniczo-Hutniczej im. Stanisława Staszica w Krakowie, Wydział Twórczości, Interpretacji i Edukacji Muzycznej Akademii Muzycznej w Krakowie, jak również Wydział Chemii, Wydział Fizyki, Astronomii i Informatyki Stosowanej, Wydział Polonistyki i Wydział Biochemii, Biofizyki Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie; 25 wydziałów otrzymało kategorię – A; 50 wydziałów otrzymało kategorię – B; a 6 wydziałów kategorię – C. Warto także wspomnieć, że 16 szkół wyższych nie otrzymało żadnej kategorii przyznawanej przez KEJN. Szczegółowe informacje znajdują się w Aneksie (tabela 5.).

W województwie do szkół zasadniczych uczęszcza 12,7% uczniów województwa, natomiast do techników 32,5%.

Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie była równa we wrześniu 2015 r. 8,3%, dla porównania w Polsce - 9,7%.² Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w pierwszym półroczu 2015 wyniosło 3614,9 zł, czyli 125% średniego wynagrodzenia w Polsce.

² Bezrobotni oraz stopa bezrobocia wg województw, podregionów i powiatów (stan w końcu sierpnia 2015 r.) GUS.

Województwo małopolskie dostarczyło w 2013 r. 7,7% produktu krajowego brutto Polski. W przeliczeniu na jednego mieszkańca stanowiło to 38091 zł, przy średniej dla Polski 43175 zł. Wynik ten plasuje województwo na 7 miejscu w kraju. Dynamika wzrostu PKB w województwie w latach 2003-2013 wyniosła 208%, przy średniej dla Polski równej 197%.

W porównaniu do całego kraju, struktura zatrudnienia w województwie charakteryzuje się stosunkowo wysokim udziałem sektora usług 58,5% podczas gdy na sektor rolniczy i przemysłowy przypada analogicznie 11% i 30,5% pracujących (GUS, BDL 2015).

W strukturze przemysłu województwa ważną rolę odgrywają: produkcja artykułów spożywczych (16% wartości produkcji sprzedanej całego przemysłu województwa na koniec 20143 roku), produkcja wyrobów z metali (8%), produkcja urządzeń elektrycznych (6%) oraz wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (5%) i metali (5%).

Tradycje hodowlane spowodowały, że Małopolska jest ważnym producentem skór i wyrobów wyprawianych ze skóry w skali całego kraju (18% krajowej wartości produkcji sprzedanej w 2014 roku). Wyróżnia się także jako region wytwarzający metale (9%) i wyroby z metali (9%), urządzenia elektryczne (9%) oraz odzież (7%).³

Dla inwestorów istotne znaczenie może mieć to, które sektory są postrzegane jako strategiczne przez władze województwa małopolskiego. Na podstawie strategii rozwoju regionalnego można do nich zaliczyć: edukacja, szkolnictwo wyższe i nauka, społeczeństwo informacyjne, sektor naukowo-badawczy i sektor zaawansowanych technologii oraz turystyka i kultura.

Ważną wskazówką dla inwestorów zainteresowanych dokonaniem inwestycji w województwie małopolskim, może być lista tzw. sektorów wysokich szans, ustalona przez Polską Agencję Informacji i Inwestycji Zagranicznych przy współpracy z samorządem województwa małopolskiego w oparciu o obserwacje tendencji w zakresie napływu inwestycji do tego województwa. Są to sektory:

- biotechnologia i nauki o życiu,
- energia zrównoważona,
- ICT/BPO/SSC,
- przemysł chemiczny,
- produkcja metali i wyroby metalowe,
- elektrotechnika i przemysł maszynowy,
- przemysły kreatywne i czasu wolnego.

Inwestycje te mogą być lokowane w specjalnie przygotowanych na preferencyjnych warunkach atrakcyjnych lokalizacjach oferowanych przez Specjalne Strefy Ekonomiczne: **Katowicka, Krakowska, Mielecka, w następujących podstrefach:**

³ Obliczenia na podstawie Biuletynu Statystycznego dla województwa, I kwartał 2015 oraz Biuletynu Statystycznego I kwartał 2015, www.stat.gov.pl (10.11.2015).

- **SSE Katowicka**, podstrefy: Myślenice (m-w),
- **SSE Krakowska**, podstrefy: Andrychów (m-w), Bochnia (m), Bochnia (w), Bukowno (m), Chełmek (m-w), Chrzanów (m-w), Czorsztyn (w), Dąbrowa Tarnowska (m-w), Dobczyce (m-w), Gdów (w), Kraków (m), Limanowa (m), Niepołomice (m-w), Nowy Sącz (m), Oświęcim (m), Skawina (m-w), Słomniki (m-w), Tarnów (m), Trzebinia (m-w), Wolbrom (m-w), Zabierzów (w), Zator (m-w), Książ Wielki (w), Sucha Beskidzka (m),
- **SSE Mielecka**, podstrefy: Gorlice (m).

We wszystkich wymienionych lokalizacjach inwestorzy mogą uzyskać ulgę w podatku dochodowym sięgającą 35% - 55%, w zależności od wielkości przedsiębiorstwa - więcej na temat zasad pomocy publicznej:

http://www.paiz.gov.pl/strefa_inwestora/zachety_inwestycyjne_w_sse.

2. POZYCJA WOJEWÓDZTWA NA MAPIE ATRAKCYJNOŚCI INWESTYCYJNEJ POLSKI I UNII EUROPEJSKIEJ

Województwo małopolskie należy do atrakcyjnych województw w Polsce, o czym świadczy uzyskana przez nie ocena walorów lokalizacyjnych w oparciu o wskaźniki potencjalnej atrakcyjności inwestycyjnej - klasa B dla gospodarki narodowej (bez wyróżniania sektorów), a także dla przemysłu (klasa B), handlu i napraw (klasa B) oraz turystyki z gastronomią (klasa B) w oparciu o specjalnie przygotowane wskaźniki dla poszczególnych sekcji gospodarki narodowej.

Również efekty ekonomiczne inwestycji wyrażone we wskaźniku rzeczywistej atrakcyjności inwestycyjnej potwierdzają ten wniosek dla działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (klasa A) oraz dla przemysłu i turystyki wraz z gastronomią (obie sekcje oceniono na C).

Dość wysoko również plasuje się ten region pod względem napływu kapitału zagranicznego do Polski. W roku 2013 region zajął piąte miejsce w Polsce pod względem nagromadzonego kapitału podstawowego w spółkach z udziałem kapitału zagranicznego (6,5% jego wartości we wszystkich województwach).

W oparciu o metodykę opracowaną przez zespół Instytutu Przedsiębiorstwa w ramach badań statutowych Kolegium Nauk o Przedsiębiorstwie Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie, od trzech lat tworzona jest ocena atrakcyjności inwestycyjnej dla wszystkich regionów Unii Europejskiej. Ocena ta oparta jest na pomiarze atrakcyjności zasobów pracy, rynku oraz

innowacyjności.⁴ Ze względu na różną metodologię badań dla regionów w Polsce oraz regionów w Unii Europejskiej oraz zmienne uwzględnione w badaniu, ich wyniki są nieporównywalne. Dzieje się tak dlatego, że nie wszystkie dane dotyczące województw, gmin i powiatów są dostępne (np. nie wszystkie regiony posiadają aktualne informacje dotyczące infrastruktury).

Województwo małopolskie posiada dość niską atrakcyjność inwestycyjną (klasa D) na tle regionów Unii Europejskiej. Województwo małopolskie zajęło 176 miejsce spośród 270 regionów Unii Europejskiej szczebla NUTS 2, poprawiając swoją pozycję o 35 miejsca, co jest najlepszym wynikiem wśród polskich regionów. Województwo posiada przewagę konkurencyjną w zakresie kapitału ludzkiego, ocenionego na klasę B.

Województwo jest bardziej atrakcyjne między innymi niż regiony:

- **austriackie:** Burgenland;
- **belgijskie:** Prov. Luxembourg;
- **brytyjskie:** Cornwall and Isles of Scilly, Highlands and Islands, Lincolnshire, Tees Valley and Durham, West Wales and The Valleys;
- **bułgarskie:** Severen tsentralen, Severoiztochen, Severozapaden, Yugoiztochen, Yuzhen tsentralen;
- **czeskie:** Severozápad;
- **francuskie:** Basse-Normandie, Bourgogne, Champagne-Ardenne, Guadeloupe, Guyane, Picardie, Poitou-Charentes, Réunion;
- **greckie:** Anatoliki Makedonia, Thraki, Dytiki Ellada, Dytiki Makedonia, Ionia Nisia, Ipeiros, Kentriki Makedonia, Kriti, Notio Aigaio, Peloponnisos, Sterea Ellada, Thessalia, Voreio Aigaio;
- **hiszpańskie:** Andalucía, Canarias, Castilla-La Mancha, Comunidad Valenciana, Extremadura, Galicia, Región de Murcia;
- **holenderskie:** Drenthe, Friesland, Zeeland;
- **litewskie:** Lietuva;
- **lotewskie:** Latvija;
- **niemieckie:** Koblenz, Lüneburg, Mecklenburg-Vorpommern, Sachsen-Anhalt, Weser-Ems;
- **portugalskie:** Alentejo, Algarve, Centro, Norte, Região Autónoma da Madeira, Região Autónoma dos Açores;
- **rumuńskie:** Centru, Nord-Est, Nord-Vest, Sud - Muntenia, Sud-Est, Sud-Vest Oltenia, Vest;
- **słowackie:** Stredné Slovensko, Východné Slovensko, Západné Slovensko;
- **słoweńskie:** Vzhodna Slovenija;

⁴ Więcej: *Atrakcyjność inwestycyjna regionów Polski na tle Unii Europejskiej*, praca zbiorowa pod red.

H. Godlewskiej-Majkowskiej, Oficyna Wydawnicza SGH, Warszawa 2013 oraz

<http://kolegia.sgh.waw.pl/pl/KNoP/struktura/IP/struktura/ZOB/>

- **węgierskie:** Dél-Alföld, Dél-Dunántúl, Észak-Alföld, Észak-Magyarország, Közép-Dunántúl, Nyugat-Dunántúl;
- **włoskie:** Abruzzo, Basilicata, Calabria, Campania, Marche, Molise, Puglia, Sardegna, Sicilia, Umbria.

3. ZRÓŻNICOWANIE WEWNĘTRZNE ATRAKCYJNOŚCI INWESTYCYJNEJ WOJEWÓDZTW

Atrakcyjność inwestycyjna poszczególnych jednostek administracyjnych województwa jest wynikiem oceny istotnych z punktu widzenia inwestora warunków dla prowadzenia działalności gospodarczej. Za czynniki te przyjmuje się: sytuację na rynku pracy, wyposażenie w infrastrukturę techniczną oraz społeczną, a także sytuację rynkową oraz uwarunkowania przyrodnicze.

Ocena **ryнку pracy** informuje inwestora o możliwości pozyskania pracowników do planowych przedsięwzięć gospodarczych, nadwyżce lub niedoborach tych pracowników, co pośrednio wpływa na koszty zatrudnienia.

Ocena stanu **infrastruktury technicznej** pozwala planować przedsięwzięcia gospodarcze, które wymagają przygotowania terenu inwestycyjnego w podstawowe elementy techniczne, takie jak: instalacje przesyłowe: wody, gazu, prądu, a także urządzenia ochrony środowiska w postaci oczyszczalni ścieków.

Infrastruktura społeczna oceniana jest przez pryzmat wyposażenia danej lokalizacji w budynki oraz urządzenia decydujące o jakości życia mieszkańców, czy też rozwoju kapitału ludzkiego, poprzez dostęp do edukacji, służby zdrowia, obiektów sportowo-rekreacyjnych, technologii informacyjnych, w tym Internetu.

Sytuacja rynkowa informuje inwestora o chłonności rynku, czyli liczbie potencjalnych konsumentów, a także pośrednio o ich zamożności, czyli możliwości nabywania towarów i usług.

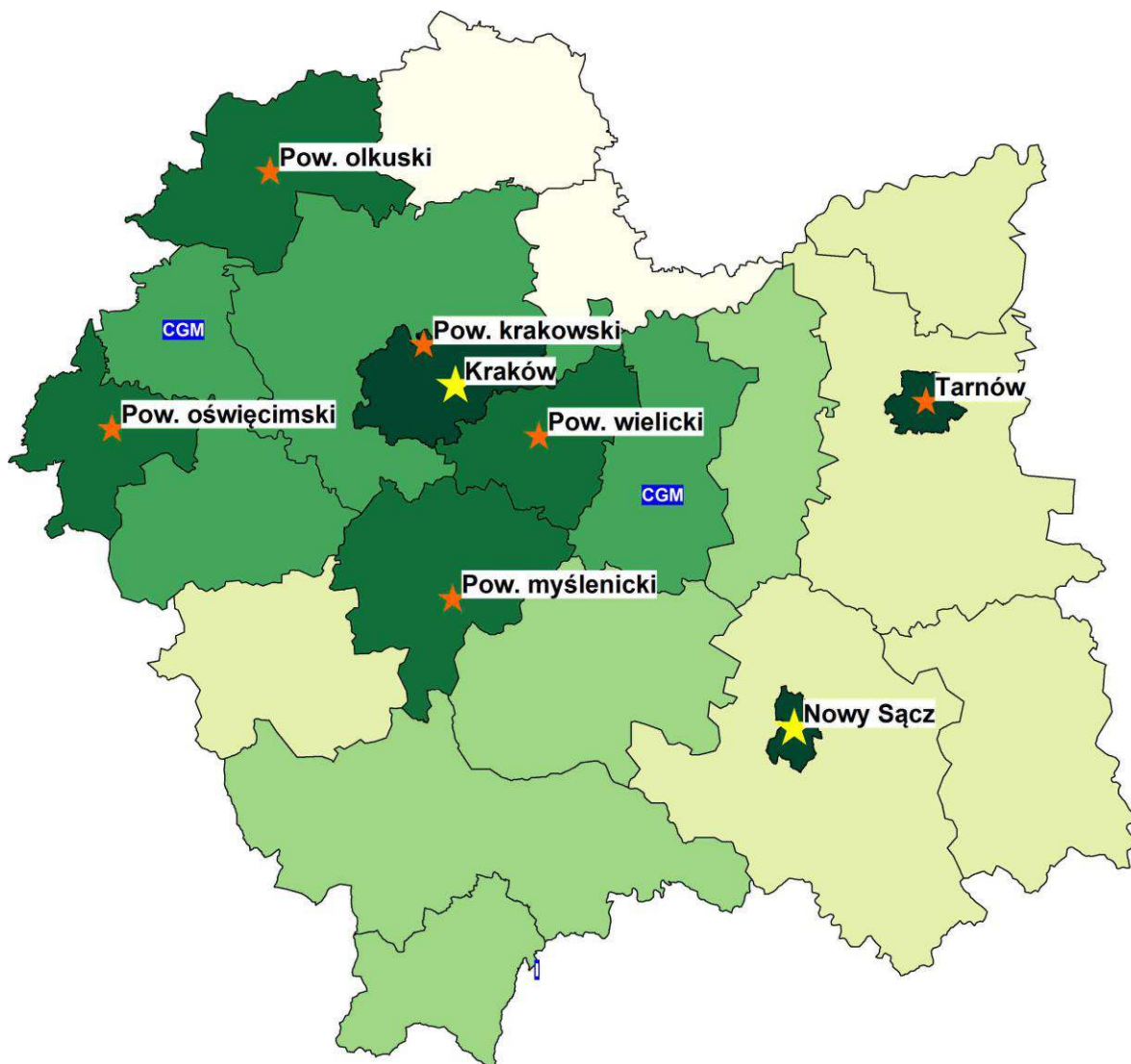
Na potrzeby oceny atrakcyjności lokalizacji usług turystycznych i ich pochodnych, poddano ocenie **uwarunkowania przyrodnicze**, które stanowią jednocześnie istotny element kształtowania jakości życia mieszkańców.

Łączna ocena wszystkich wymienionych elementów w poszczególnych powiatach lub gminach, pokazuje przestrzenne zróżnicowanie atrakcyjności inwestycyjnej w województwie. Dodatkowo prezentowane są wyniki oceny dla poszczególnych obszarów gospodarki, takich jak: przemysł, handel, usługi turystyczne oraz usługi nowoczesne związane z działalnością profesjonalną, naukową oraz techniczną (rysunek 1 i 2). Prezentowane na mapie wyróżnione

lokalizacje oznaczono gwiazdami, które wskazują najwyższe oceny, wspomnianych już wyżej poszczególnych warunków prowadzenia działalności gospodarczej.

Gwiazda pomarańczowa oznacza, iż powiat lub gmina uzyskała ponad przeciętną ocenę we wszystkich analizowanych obszarach (gospodarki narodowej, przemysłu, handlu, usług turystycznych oraz usług profesjonalnych) natomiast **gwiazda złota** jest najwyższym wyróżnieniem i oznacza najwyższą ocenę wszystkich analizowanych sekcji gospodarczych w danym powiecie lub gminie.

Rysunek 1. Zróżnicowanie przestrzenne potencjalnej atrakcyjności inwestycyjnej powiatów woj. małopolskiego z uwzględnieniem najbardziej atrakcyjnych sekcji

POTENCJALNA ATRAKCYJNOŚĆ INWESTYCYJNA POWIATÓW dla gospodarki narodowej w 2014

★ Najwyższa ocena dla wszystkich sekcji wg PKD C, G, I, M

★ Oceny ponadprzeciętne dla wszystkich sekcji wg PKD C, G, I, M

Oceny ponadprzeciętne dla poszczególnych sekcji wg PKD C, G, I, M

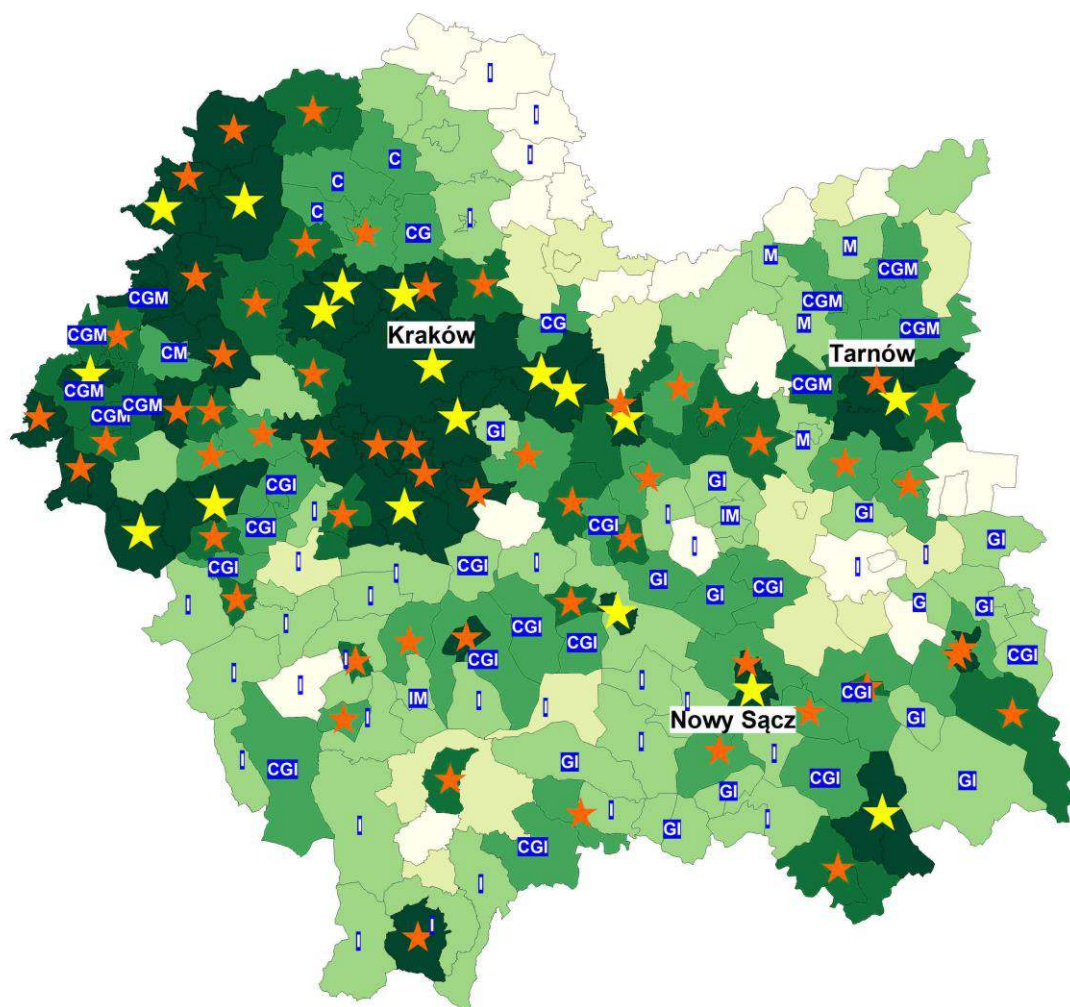
C Przemysł przetwórczy
G Handel i naprawy
I Zakwaterowanie i gastronomia
M Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna

Powiaty oznaczone złotą gwiazdą:

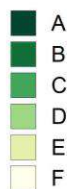
Kraków, Nowy Sącz

Źródło: Opracowanie własne.

Rysunek 2. Zróżnicowanie przestrzenne potencjalnej atrakcyjności inwestycyjnej gmin woj. małopolskiego z uwzględnieniem najbardziej atrakcyjnych sekcji

POTENCJALNA ATRAKCYJNOŚĆ INWESTYCYJNA GMIN
dla gospodarki narodowej w 2014

★ Najwyższa ocena dla wszystkich sekcji wg PKD C, G, I, M

★ Oceny ponadprzeciętne dla wszystkich sekcji wg PKD C, G, I, M

Oceny ponadprzeciętne dla poszczególnych sekcji wg PKD C, G, I, M

C Przemysł przetwórczy
G Handel i naprawy
I Zakwaterowanie i gastronomia
M Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna

Gminy oznaczone złotą gwiazdą:

Bochnia (m), Bukowno (m), Kraków (m), Limanowa (m), Nowy Sącz (m), Oświęcim (m), Kłaj (w), Tarnów (w), Wielka Wieś (w), Zabierzów (w), Zielonki (w), Andrychów (m-w), Krynica-Zdrój (m-w), Myślenice (m-w), Niepołomice (m-w), Olkusz (m-w), Wadowice (m-w), Wieliczka (m-w)

Źródło: Opracowanie własne.

W grupie powiatów najwyżej ocenione miasta na prawach - **złote gwiazdy** to: Kraków, Nowy Sącz oraz wyróżnione **gwiazdą pomarańczową** to powiaty ziemskie: krakowski, myślenicki, olkuski, oświęcimski, wielicki i miasto Tarnów.

W grupie gmin miejskich najwyżej ocenione, wyróżnione:

- **złotą gwiazdą** to miasta: Bochnia (m), Bukowno (m), Kraków (m), Limanowa (m), Nowy Sącz (m), Oświęcim (m),
- **gwiazdą pomarańczową** to: Gorlice (m), Grybów (m), Jordanów (m), Mszana Dolna (m), Nowy Targ (m), Sucha Beskidzka (m), Tarnów (m), Zakopane (m).

W grupie gmin wiejskich najwyżej ocenione, wyróżnione:

- **złotą gwiazdą** to: Kłaj (w), Tarnów (w), Wielka Wieś (w), Zabierzów (w), Zielonki (w),
- **gwiazdą pomarańczową** to: Bochnia (w), Bolesław (w), Brzeźnica (w), Chelmiec (w), Czorsztyn (w), Dębno (w), Gdów (w), Gorlice (w), Jerzmanowice-Przegonia (w), Kamionka Wielka (w), Klucze (w), Kocmyrzów-Luborzyca (w), Liszki (w), Lubień (w), Łapanów (w), Michałowice (w), Mogilany (w), Mucharz (w), Osiek (w), Pleśna (w), Rzezawa (w), Sękowa (w), Siepraw (w), Skrzyszów (w), Spytkowice (w), Tomice (w), Tymbark (w), Żegocina (w).

W grupie gmin miejsko-wiejskich najwyżej ocenione, wyróżnione:

- **złotą gwiazdą** to: Andrychów (m-w), Krynica-Zdrój (m-w), Myślenice (m-w), Niepołomice (m-w), Olkusz (m-w), Wadowice (m-w), Wieliczka (m-w),
- **gwiazdą pomarańczową** to gminy: Alwernia (m-w), Brzesko (m-w), Brzeszcze (m-w), Dobczyce (m-w), Kęty (m-w), Krzeszowice (m-w), Libiąż (m-w), Muszyna (m-w), Nowy Wiśnicz (m-w), Skala (m-w), Skawina (m-w), Stary Sącz (m-w), Sułkowice (m-w), Świątniki Górne (m-w), Trzebinia (m-w), Tuchów (m-w), Wolbrom (m-w), Zator (m-w).

4. WSPARCIE INSTYTUCJONALNE INWESTORA

I PRZEDSIĘBIORCY W WOJEWÓDZTWIE

Rozwój instytucji otoczenia biznesu w regionie stanowi ważny czynnik jego atrakcyjności inwestycyjnej. Szczególnie istotną rolę odgrywają instytucje wspierające przedsiębiorczość, rozwiązania proinwestycyjne, komercjalizację badań naukowych i innowacyjność przedsiębiorstw.

4.1. INSTYTUCJE OTOCZENIA BIZNESU

Wśród instytucji okołobiznesowych w województwie (z wyłączeniem instytucji naukowo-badawczych), które mają wpływ na rozwój gospodarczy regionu znajdują się m.in. izby gospodarcze, stowarzyszenia, inkubatory przedsiębiorczości, parki technologiczne, centra transferu technologii, ośrodki doradztwa, instytucje finansowe oraz agencje rozwoju.

Dla inwestorów szczególnie ważnym wsparciem jest system regionalnych Centrów Obsługi Inwestora stworzony przez Polską Agencję Informacji i Inwestycji Zagranicznych S.A. w porozumieniu z marszałkami województw dla zapewnienia inwestorom kompleksowej obsługi na poziomie każdego województwa.

W województwie małopolskim jest to:

Centrum Obsługi Inwestora działające w strukturze
Business in Małopolska
www.businessinmalopolska.pl

Małopolskie Centrum Obsługi Inwestora jako Partner PAliIZ to: „one stop shop”, źródło potrzebnych inwestorowi informacji regionalnych, przepisów i aktów prawnych, ofert inwestycyjnych oraz aktualnych danych o gospodarce regionu, jednostka której pracownicy posiadają odpowiednie kwalifikacje do obsługi inwestorów. Personel COI działa według standardów określonych przez Polską Agencję Informacji i Inwestycji Zagranicznych S.A., został przeszkolony w Agencji i ma zapewnioną stałą pomoc merytoryczną jej pracowników.

Bardzo istotnym narzędziem wspomagającym inwestorów są Specjalne Strefy Ekonomiczne, których zasady działania oraz efekty zostały opisane w dalszej części raportu.

Poniżej prezentujemy szereg wybranych instytucji okołobiznesowych w województwie małopolskim, które pracują na rzecz rozwoju przedsiębiorczości, poprzez wspieranie rozwoju nowoczesnych technologii i pobudzanie tworzenia powiązań kooperacyjnych oraz innych form współpracy. Są to:

Centrum Transferu Technologii CITTRU Uniwersytetu Jagiellońskiego
(<http://www.cittru.uj.edu.pl>)

CITTRU jest jednostką Uniwersytetu Jagiellońskiego odpowiadającą za kompleksową współpracę nauki z otoczeniem gospodarczym. Do zadań CITTRU należy m.in. identyfikacja innowacyjnych rozwiązań powstających na UJ, kompleksowa ochrona prawna wyników badań, analiza potencjału rynkowego wyników badań, dobór optymalnego sposobu

komercjalizacji osiągnięć naukowych (udzielanie licencji, sprzedaż lub tworzenie spółek spin-off, we współpracy z twórcami i zainteresowanymi przedsiębiorcami), opracowanie oferty wynalazków UJ obejmującej innowacyjne rozwiązania dla przemysłu oraz oferty usług badawczych UJ realizowanych na zamówienie zewnętrznych instytucji, promowanie oferty technologicznej (np. podczas targów, konferencji biznesowych oraz bezpośrednich spotkań z potencjalnymi odbiorcami technologii), identyfikacja potencjalnych partnerów biznesowych zainteresowanych współpracą przy komercjalizacji lub też zakupie technologii opracowanych przez naukowców UJ i budowanie sieci kontaktów z przemysłem, negocjowanie, przygotowanie i nadzór nad wykonaniem umów związanych z komercjalizacją, współpraca z podmiotami zewnętrznymi, w tym partnerami zagranicznymi w zakresie innowacyjności oraz kreowania i realizacji działań proinnowacyjnych. Na stronie internetowej Centrum zamieszczona jest baza wynalazków UJ oraz baza usług badawczych UJ.

Małopolska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. (www.marr.pl)

Oferta Agencji obejmuje m.in.: realizację projektów wspierających transfer wiedzy i współpracę B+R w regionie, wsparcie finansowe umożliwiające wdrażanie osiągnięć naukowych do biznesu, pomoc doradczą i szkoleniową, usługi w zakresie pozyskiwania środków unijnych, usługi doradcze w zakresie prowadzenia i rozwoju firmy (m.in. Mobilny Doradca MARR S.A.), audyt technologiczny, doradztwo we wdrażaniu innowacji, pozabankowy system wsparcia finansowego dla firm (np. pożyczki z MARR). MARR Business Park to oferta dla firm poszukujących powierzchni magazynowych, parków produkcyjnych, centrów logistycznych oraz nieruchomości niezabudowanych. MARR Business Park to blisko 50 ha nieruchomości na terenie Krakowa udostępnionych przedsiębiorcom (z przeznaczeniem na sprzedaż/dzierżawę nieruchomości oraz wynajem powierzchni). Dwa kompleksy nieruchomości tworzą centrum handlowe oraz park przemysłowy – strefa aktywności gospodarczej.

Agencja Rozwoju Miasta S.A. Kraków (www.arm.krakow.pl)

Przedmiotem działania ARM jest obsługa jednostek samorządu terytorialnego oraz innych komunalnych osób prawnych funkcjonujących na rynku finansowym. Jednym z celów Agencji jest podejmowanie aktywnych działań dla pozyskania inwestorów, których zaangażowanie w działalność inwestycyjną na terenie gminy przyczyni się do lepszego zaspakajania potrzeb wspólnoty samorządowej, tworzenia nowych miejsc pracy i zaangażowania funduszy strukturalnych. Oferta ARM obejmuje m.in.: opracowanie studium wykonalności jako ważnego elementu przedinwestycyjnej fazy realizacji projektu, sporządzanie montażu finansowego, przeprowadzanie procesu pozyskiwania środków z UE, realizację oraz ewaluację projektu, pełnienie funkcji Inżyniera Kontraktu/Inwestora zastępczego/Inspektora nadzoru, organizację przetargów na realizację, doradztwo z zakresu partnerstwa publiczno-prywatnego, usługi szkoleniowe.

Izba Przemysłowo - Handlowa w Krakowie (www.iph.krakow.pl)

Misją Izby jest reprezentowanie interesów gospodarczych firm członkowskich, w tym wobec administracji publicznej i organów UE oraz wsparcie w podnoszeniu konkurencyjności, innowacyjności i promocja działalności gospodarczej. Priorytetowymi kierunkami działania

Izby jest poprawa konkurencyjności i pomoc przedsiębiorcom we wdrażaniu innowacyjnych technologii oraz w działaniach na jednolitym Rynku Unii Europejskiej oraz rynkach trzecich, stymulowanie rozwoju gospodarczego poprzez rozwiązania sprzyjające powstawaniu nowych miejsc pracy, reprezentowanie i obrona interesów środowiska gospodarczego, ciągła aktualizacja i dostosowywanie oferty Izby do oczekiwań innowacyjności, rozwijanie kontaktów biznesowych pomiędzy członkami. IPH świadczy m.in. usługi legalizacji dokumentów oraz wystawiania świadectw pochodzenia towarów. Przy Izbie działa stały Sąd Polubowny, który zajmuje się rozstrzyganiem sporów cywilnoprawnych, szczególnie w zakresie krajowego i międzynarodowego obrotu gospodarczego.

Krakowski Park Technologiczny sp. z o.o. (www.sse.krakow.pl)

KPT posiada status Specjalnej Strefy Ekonomicznej. Oferta Parku obejmuje m.in. wsparcie dla firm na wszystkich etapach ich rozwoju - Inkubator Technologiczny, możliwość finansowania innowacyjnych przedsięwzięć w ramach Funduszu Załączkowego KPT, możliwość korzystania z zaplecza logistyczno-administracyjnego (powierzchni biurowej oraz obsługi biurowej) oraz doradztwa (prawne, biznesowe, marketingowe, finansowe, patentowe). Nowym przedsięwzięciem jest budowa Małopolskiego Parku Technologii Informatycznych (MPTI), będącego ośrodkiem rozwoju nowych pomysłów i technologii. MPTI oferuje dostęp do laboratoriów multimedialnych, showroomu oraz data center, a także do funduszy kapitałowych typu seed i venture. KPT jest zaangażowane w inicjatywę Centrum Business in Małopolska, mającą na celu łączenie doświadczenia i najlepszych praktyk w obsłudze inwestora, eksportera oraz promocji gospodarczej regionu.

Business Center Club - Loża Małopolska (www.bcc.org.pl)

BCC jest organizacją przedsiębiorców i indywidualnych pracodawców. Członkowie BCC akceptują Statut organizacji zobowiązujący ich do reprezentowania wysokich norm etycznych, przestrzegania zasad kodeksu kupieckiego i działania zgodnie z ideą społecznej odpowiedzialności biznesu. Business Centre Club prowadzi aktywny lobbing gospodarczy na rzecz rozwoju gospodarki wolnorynkowej, tworzenia prawa, obrony interesów polskich przedsiębiorców. BCC reprezentuje interesy pracodawców poprzez uczestnictwo w różnorodnych gremiach, m.in. w Trójstronnej Komisji ds. Społeczno-Gospodarczych, Wojewódzkich Komisjach Dialogu Społecznego, wojewódzkich i powiatowych Radach Zatrudnienia, Radzie Ochrony Pracy, Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Socjalnych, Naczelnej Radzie Zatrudnienia. BCC jest inicjatorem Forum Dialogu (płaszczyzny komunikowania się różnych grup społecznych) oraz propagatorem idei społecznej odpowiedzialności firm.

American Chamber of Commerce in Poland (AmCham) oddział Kraków (www.amcham.pl)

Członkami AmCham są zagraniczni inwestorzy w Polsce (ponad 300 firm reprezentujących różne branże). Izba aktywnie wspiera i promuje interesy członków oraz tworzy platformę współpracy dla międzynarodowych inwestorów w celu omówienia i określenia wspólnych interesów oraz wymiany informacji w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej w Polsce. Długofalowym celem AmCham jest poprawa możliwości inwestycyjnych

i otoczenia biznesowego w Polsce. AmCham stanowi platformę do dyskusji i debaty na temat otoczenia prawnego w Polsce i bierze czynny udział w procesie legislacyjnym. Oferta Izby obejmuje m.in.: promocję amerykańskich przedsiębiorstw w Polsce, ułatwienie sieciowych szans dla polskich i międzynarodowych liderów biznesu, utrzymywanie kontaktów z polskimi władzami w celu informowania członków o polskim ustawodawstwie, promowanie ładu korporacyjnego oraz postawy obywatelskiej. AmCham Kraków i Katowice współpracuje z różnymi podmiotami (władze lokalne, SSE, uniwersytetami) na rzecz rozwijania dobrych stosunków i przyczyniania się do poprawy klimatu inwestycyjnego w regionie.

Brytyjsko-Polska Izba Handlowa (British-Polish Chamber of Commerce)
(www.bpcc.org.pl)

BPCC jest organizacją działającą na rzecz rozwoju polsko-brytyjskiej współpracy gospodarczej, zajmuje się aktywnym kojarzeniem potencjalnych partnerów biznesowych poprzez działania promocyjno-marketingowe, organizacją wydarzeń sprzyjających zacieśnianiu więzi gospodarczych i kulturalnych pomiędzy Polską i Wielką Brytanią, a także promowaniem najlepszych praktyk w polskiej i brytyjskiej gospodarce oraz kulturze. Wśród celów BPCC można wymienić m.in.: poprawę wizerunku brytyjskiego biznesu w Polsce i polskiego w Wielkiej Brytanii, budowanie relacji z jednostkami rządowymi i biznesowymi w Polsce i w Wielkiej Brytanii w celu promowania dwustronnych stosunków gospodarczych, tworzenie sieci powiązań oraz możliwości biznesowych, dostarczanie informacji, preferencyjnych planów zakupowych oraz innych usług, stanowiących wartość dodaną dla członków. Oferta Izby obejmuje m.in. możliwość dostępu do katalogu kontaktów biznesowych, danych rynkowych, informacji makro- i mikroekonomicznych, specjalistycznej wiedzy eksperckiej z różnych branż, doradztwo i szkolenia dla inwestorów, innowacyjne narzędzia B2B (anglojęzyczny magazyn „Contact International Business Voice” oraz Portal BPCC www.bpcc.org.pl), wsparcie dla importerów z Wielkiej Brytanii i eksporterów z Polski, możliwość udziału w spotkaniach z liderami sektora prywatnego i publicznego oraz w prestiżowych wydarzeniach biznesowych.

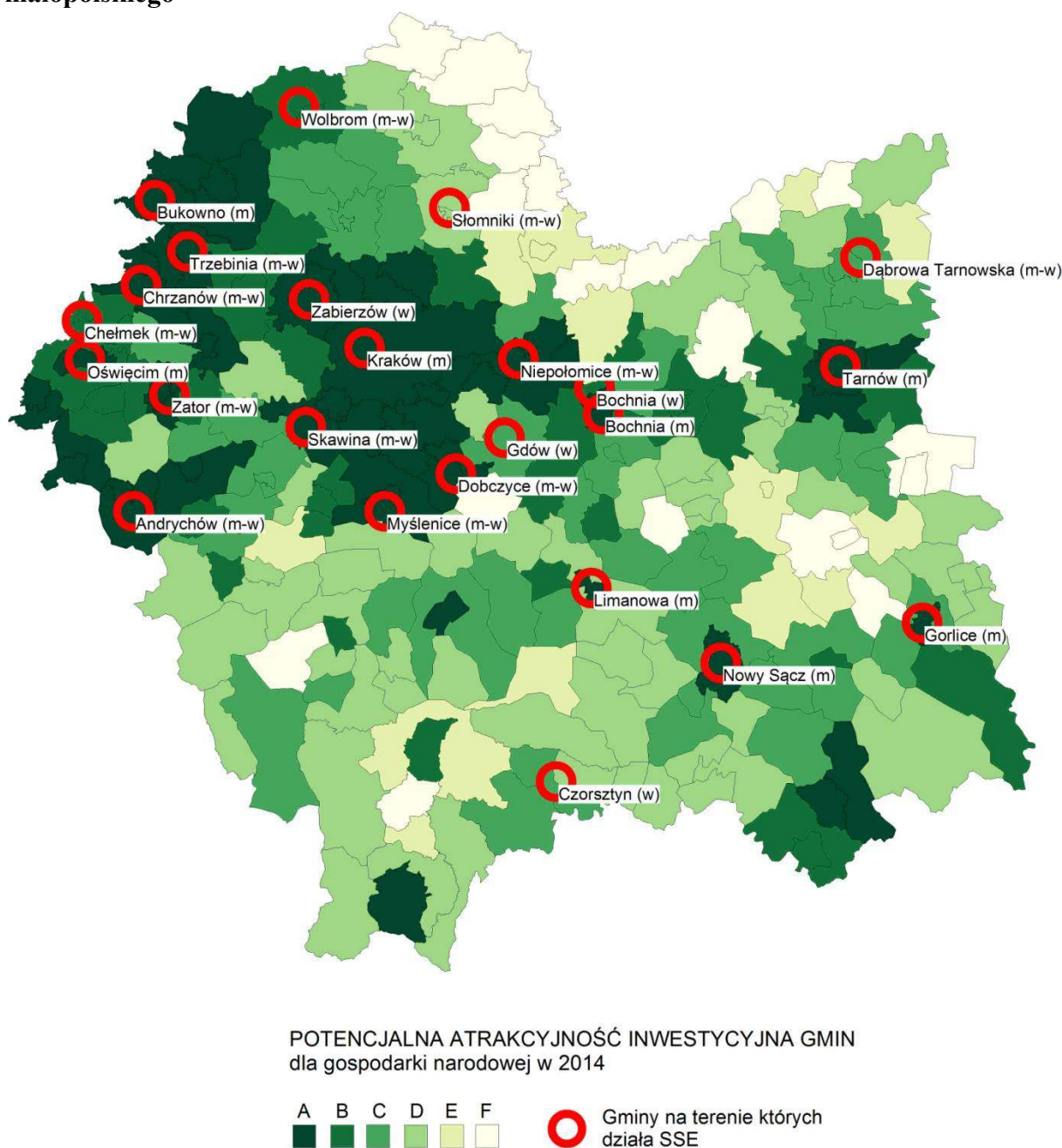
4.2. EFEKTY FUNKCJONOWANIA SPECJALNYCH STREF EKONOMICZNYCH W WOJEWÓDZTWIE MAŁOPOLSKIM

Na terenie województwa małopolskiego funkcjonują 3 specjalne strefy ekonomiczne: Krakowska, Mielecka i Katowicka. Do końca 2014 r. strefy swoim zasięgiem obejmowały nieruchomości położone na terenie 9 miast i 16 gmin (na terenie Gorlic funkcjonują 2 strefy: Mielecka i Krakowska) - zob. rys. 3.

Pierwsze tereny strefowe powołano w 1996 r. Przedsiębiorstwa strefowe działające w regionie poniosły Do końca 2014 r. nakłady inwestycyjne na łączną kwotę 2,5 mld zł, co stanowi 2% wszystkich nakładów inwestycyjnych poniesionych w SSE w Polsce. W tym samym okresie przedsiębiorstwa strefowe utworzyły lub utrzymały 20,1 tys. miejsc pracy w regionie, co stanowi 7% wszystkich miejsc pracy utworzonych w strefach (tab. 4 w Aneksie).

Największe wartościowo inwestycje napłynęły do Krakowa i Niepołomic. W Krakowie zainwestowały: AZ, Al. Sp. z o.o. (Polska, konstrukcje metalowe), RR Donnelley Poland Sp. z o.o. (USA, poligrafia), Polski Asfalt Technic Sp. z o.o. (Szwecja, produkcja wyrobów niemetalicznych), Motorola Polska Electronics Sp. z o.o. (USA, elektronika), RR Donnelley Europe Sp. z o.o. (USA, poligrafia), Jagiellońskie Centrum Innowacji Sp. z o.o. (Polska, R & D), Grupa Onet.pl S.A. (Holandia, oprogramowanie inf.), Ericpol Telecom Sp. z o.o. (Polska, informatyka), AMK Kraków S.A. (Polska, usługi instalowania maszyn, Comarch S.A. (Polska, oprogramowanie inf.), Dream Lab Onet.pl Sp. z o.o. (Holandia, oprogramowanie inf.), AZ_SOFT Sp. z o.o. (Polska, call center), Elettric 80 Sp. z o.o. (Włochy, oprogramowanie inf.), Capita (Polska) Sp. z o.o. (Wielka Brytania, BPO). W Niepołomicach inwestycje zrealizowały: MAN Trucks Sp. z o.o. (Niemcy, motoryzacja), Meiler Polska Sp. z o.o. (Niemcy, motoryzacja), ACP Polska (Niemcy, motoryzacja), Nidec Motors&Actuators (Japonia, motoryzacja), Food Care Sp. z o.o. (Niepołomice, spożywczy), Hannecard Polska, Polskie Zakłady Zbożowe „PZZ” w Krakowie S.A. (Polska, Produkty przemiału zbóż), FoodCare Sp. z o.o. (Polska, Produkcja napojów bezalkoholowych), Woodward Poland Sp. z o.o. (USA, Produkcja sterowniczych urządzeń elektrycznych i elektronicznych).

Rysunek 3. Rozmieszczenie specjalnych stref ekonomicznych na terenie województwa małopolskiego

Źródło: Opracowanie własne.

Zgodnie z planami rozwoju Krakowskiej SSE na terenie województwa małopolskiego zakłada się pozyskiwanie inwestorów sektora biotechnologii, farmacji, nowoczesnych usług badawczo-rozwojowych dla miasta Krakowa i terenu aglomeracji, inwestorów realizujących projekty produkcyjne, przede wszystkim w branży motoryzacyjnej, chemicznej, budowlanej, maszynowej, spożywczej oraz tworzących centra logistyczne dla pozostałych terenów Małopolski - w przypadku Krakowskiej SSE. W przypadku pozostałych stref preferowane są inwestycje wykorzystujące lokalny potencjał.

ANEKS

Tabela 1. POTENCJALNA ATRAKCYJNOŚĆ INWESTYCYJNA WOJEWÓDZTW DLA GOSPODARKI NARODOWEJ ORAZ WYBRANYCH SEKCJI

Województwo	PAI1_GN	PAI1_GN	PAI1_C	PAI1_G	PAI1_I	PAI1_M
	Gospodarka narodowa	Gospodarka narodowa	Przemysł	Handel i naprawy	Zakwaterowanie i gastronomia	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna
Województwa						
DOLNOŚLĄSKIE	0,818	A	A	A	B	B
KUJAWSKO-POMORSKIE	0,565	C	C	E	D	D
LUBELSKIE	0,173	F	E	F	F	F
LUBUSKIE	0,319	E	E	D	C	E
ŁÓDZKIE	0,566	C	B	E	E	D
MAŁOPOLSKIE	0,691	B	B	A	A	B
MAZOWIECKIE	0,985	A	A	A	A	A
OPOLSKIE	0,267	E	E	D	E	E
PODKARPACKIE	0,364	D	E	D	E	E
PODLASKIE	0,244	E	E	E	D	E
POMORSKIE	0,667	B	C	A	A	B
ŚLĄSKIE	1,000	A	A	B	C	A
ŚWIĘTOKRZYSKIE	0,000	F	F	F	F	F
WARMIŃSKO-MAZURSKIE	0,206	E	F	D	C	E
WIELKOPOLSKIE	0,489	D	D	C	D	C
ZACHODNIOPOMORSKIE	0,587	C	C	C	A	C

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników badań statutowych Kolegium Nauk o Przedsiębiorstwie, przeprowadzonych w 2015 r. pod kierunkiem H. Godlewskiej – Majkowskiej.

Tabela 2. POTENCJALNA ATRAKCYJNOŚĆ INWESTYCYJNA POWIATÓW WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO DLA GOSPODARKI NARODOWEJ ORAZ WYBRANYCH SEKCJI

Powiat	PAII_GN	PAII_GN	PAII_C	PAII_G	PAII_I	PAII_M
	Gospodarka narodowa	Gospodarka narodowa	Przemysł	Handel i naprawy	Zakwaterowanie i gastronomia	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna
Powiaty						
m.Kraków	0,348	A	A	A	A	A
m.Nowy Sącz	0,299	A	A	A	A	A
m.Tarnów	0,293	A	A	A	B	A
wielicki	0,272	B	B	B	B	B
olkuski	0,255	B	B	B	C	C
myślenicki	0,253	B	B	B	C	C
oświęcimski	0,251	B	B	B	B	C
krakowski	0,246	C	B	C	B	C
chrzanowski	0,243	C	C	C	D	C
bocheński	0,234	C	C	C	D	C
wadowicki	0,225	C	D	D	D	D

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników badań statutowych Kolegium Nauk o Przedsiębiorstwie, przeprowadzonych w 2015 r. pod kierunkiem H. Godlewskiej – Majkowskiej.

Tabela 3. POTENCJALNA ATRAKCYJNOŚĆ INWESTYCYJNA GMIN WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO DLA GOSPODARKI NARODOWEJ ORAZ WYBRANYCH SEKCJI

Gmina	PAII_GN	PAII_GN	PAII_C	PAII_G	PAII_I	PAII_M
	Gospodarka narodowa	Gospodarka narodowa	Przemysł	Handel i naprawy	Zakwaterowanie i gastronomia	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna
Gminy miejskie						
Kraków (m)	0,270	A	A	A	A	A
Limanowa (m)	0,254	A	A	A	A	A
Oświęcim (m)	0,252	A	A	A	A	A
Gorlice (m)	0,246	A	A	A	B	A
Bochnia (m)	0,243	A	A	A	A	A
Tarnów (m)	0,238	A	A	A	B	A
Nowy Sącz (m)	0,237	A	A	A	A	A
Bukowno (m)	0,231	A	A	A	A	A
Mszana Dolna (m)	0,210	A	A	A	A	B
Zakopane (m)	0,209	A	A	A	A	B
Sucha Beskidzka (m)	0,206	B	A	A	A	B
Nowy Targ (m)	0,204	B	A	B	A	B
Grybów (m)	0,201	B	B	A	A	B
Jordanów (m)	0,193	B	B	B	A	C
Gminy wiejskie						
Wielka Wieś (w)	0,244	A	A	A	A	A
Zielonki (w)	0,239	A	A	A	A	A
Zabierzów (w)	0,238	A	A	A	A	A
Mogilany (w)	0,223	A	A	A	B	A
Kłaj (w)	0,219	A	A	A	A	A
Bolesław (w)	0,215	A	A	A	B	B
Tarnów (w)	0,210	A	A	A	A	A
Siepraw (w)	0,208	A	A	B	B	B
Klucze (w)	0,208	A	A	A	B	B
Michałowice (w)	0,208	A	A	A	B	A
Liszki (w)	0,205	B	B	B	A	B
Osiek (w)	0,204	B	B	B	C	B
Tymbark (w)	0,200	B	B	B	A	C
Spytkowice (w)	0,197	B	B	B	C	C
Bochnia (w)	0,197	B	B	B	A	B
Przeciszów (w)	0,197	B	B	B	D	C
Dębno (w)	0,196	B	B	B	C	B
Skrzyszów (w)	0,194	B	B	B	A	C
Łapanów (w)	0,193	B	B	B	B	C

Sękowa (w)	0,192	B	B	B	A	C
Jerzmanowice-Przegonia (w)	0,192	B	B	B	B	B
Kocmyrzów-Luborzycza (w)	0,191	B	B	C	B	B
Wierzchosławice (w)	0,191	B	B	C	E	B
Polanka Wielka (w)	0,191	B	B	B	D	C
Oświęcim (w)	0,191	B	B	C	E	B
Żegocina (w)	0,191	B	C	C	B	C
Mucharz (w)	0,190	B	B	C	B	C
Brzeźnica (w)	0,188	C	C	C	A	C
Gdów (w)	0,188	C	C	C	C	C
Łapsze Niżne (w)	0,187	C	C	B	A	D
Rzezawa (w)	0,187	C	C	C	C	C
Spytkowice (w)	0,185	C	C	C	A	C
Jablonka (w)	0,185	C	C	B	B	D
Chełmiec (w)	0,185	C	C	C	B	C
Kamionka Wielka (w)	0,183	C	C	C	B	C
Zembrzyce (w)	0,182	C	C	C	B	D
Tomice (w)	0,182	C	C	C	C	C
Lubień (w)	0,182	C	C	C	B	C
Czorsztyn (w)	0,182	C	C	B	A	C
Słupnice (w)	0,179	C	C	B	C	D
Lisia Góra (w)	0,179	C	C	C	E	B
Mszana Dolna (w)	0,177	C	C	C	B	D
Stryszów (w)	0,177	C	C	C	B	D
Gródek nad Dunajcem (w)	0,176	C	C	C	B	D
Pleśna (w)	0,175	C	C	C	C	C
Babice (w)	0,175	C	C	D	D	C
Łabowa (w)	0,175	C	C	B	A	E
Sułoszowa (w)	0,174	C	C	D	D	D
Dobra (w)	0,174	C	C	C	A	D
Trzciana (w)	0,174	C	C	C	C	D
Gorlice (w)	0,174	C	C	C	C	C
Igołomia-Wawrzeńczyce (w)	0,173	C	C	C	D	D
Grybów (w)	0,172	C	C	C	B	D
Laskowa (w)	0,171	C	D	C	B	D
Gołcza (w)	0,171	C	C	D	D	D
Łososina Dolna (w)	0,171	C	D	C	A	D
Iwanowice (w)	0,171	C	C	C	D	D
Trzyciąż (w)	0,170	C	C	D	D	D
Gminy miejsko-wiejskie						
Myślenice (m-w)	0,244	A	A	A	A	A
Niepołomice (m-w)	0,240	A	A	A	A	A

Skawina (m-w)	0,233	A	A	A	B	A
Wieliczka (m-w)	0,231	A	A	A	A	A
Olkusz (m-w)	0,229	A	A	A	A	A
Kęty (m-w)	0,226	A	A	A	B	A
Zator (m-w)	0,224	A	A	A	C	A
Andrychów (m-w)	0,220	A	A	A	A	A
Dobczyce (m-w)	0,216	A	A	A	A	B
Wadowice (m-w)	0,215	A	A	A	A	A
Chrzanów (m-w)	0,213	A	A	A	D	A
Alwernia (m-w)	0,213	A	A	A	B	B
Brzeszcze (m-w)	0,211	A	A	A	C	B
Trzebinia (m-w)	0,210	A	A	B	B	A
Świątniki Górne (m-w)	0,209	A	A	B	B	B
Krynica-Zdrój (m-w)	0,209	A	A	A	A	A
Wolbrom (m-w)	0,204	B	A	B	A	B
Krzeszowice (m-w)	0,203	B	B	A	A	B
Libiąż (m-w)	0,199	B	B	B	C	B
Chelmek (m-w)	0,198	B	B	B	D	B
Brzesko (m-w)	0,194	B	B	B	B	B
Sułkowice (m-w)	0,191	B	B	C	A	C
Muszyzna (m-w)	0,190	B	B	B	A	C
Skala (m-w)	0,187	C	C	C	C	B
Dąbrowa Tarnowska (m-w)	0,187	C	B	C	D	B
Stary Sącz (m-w)	0,183	C	C	C	B	C
Kalwaria Zebrzydowska (m-w)	0,182	C	C	C	B	D
Nowy Wiśnicz (m-w)	0,181	C	C	C	A	C
Tuchów (m-w)	0,180	C	C	C	C	C
Żabno (m-w)	0,180	C	C	C	E	B

(m) – gmina miejska, (w) – gmina wiejska, (m-w) – gmina miejsko-wiejska

Źródło: jak do tab. 1.

Uwaga: wszystkie wskaźniki w raporcie zostały policzone w oparciu o najbardziej aktualne dane z Banku Danych Lokalnych (2015).

Tabela 4. EFEKTY FUNKCJONOWANIA SPECJALNYCH STREF EKONOMICZNYCH NA KONIEC 2014 R.

Nazwa SSE	Powiat, gmina	Skumulowane nakłady inwestycyjne w zł	Liczba nowych miejsc pracy	Sektory wiodące (co najmniej 20% udziału w nowych inwestycjach)
Krakowska	Powiat bocheński, gmina Bochnia	-	-	brak
Krakowska	Powiat bocheński, miasto Bochnia	127 826 137,49	131	papier i wyroby z papieru, wyroby metalowe gotowe, z wyłączeniem maszyn i urządzeń,
Krakowska	Powiat chrzanowski, gmina Chrzanów	144 725 515,38	1 585	artykuły spożywcze
Krakowska	Powiat chrzanowski, gmina Trzebinia	5 390 489,95	-	chemikalia i wyroby chemiczne, podstawowe substancje farmaceutyczne, leki i pozostałe wyroby farmaceutyczne,
Krakowska	Powiat dąbrowski, gmina Dąbrowa Tarnowska	-	-	brak
Mielecka/ Krakowska	Powiat gorlicki, miasto Gorlice	127 258 877,00	434	wyroby metalowe gotowe, z wyłączeniem maszyn i urządzeń
Krakowska	Powiat krakowski, gmina Skawina	167 058 070,00	2 816	pojazdy samochodowe (z wyłączeniem motocykli), przyczepy i naczepy
Krakowska	Powiat krakowski, gmina Słomniki	-	-	brak
Krakowska	Powiat krakowski, gmina Zabierzów	78 679 760,65	5 289	usługi związane z produkcją filmów, nagrań wideo, programów telewizyjnych, nagrań dźwiękowych i muzycznych, usługi prawne, rachunkowo-księgowo i doradztwa podatkowego,
Krakowska	Powiat limanowski, miasto Limanowa	-	-	brak
Krakowska	Powiat m.Kraków, miasto Kraków	636 598 282,33	5 843	usługi związane z działalnością wydawniczą
Krakowska	Powiat m.Nowy Sącz, miasto Nowy Sącz	38 893 604,63	397	wyroby z gumy i tworzyw sztucznych
Krakowska	Powiat m.Tarnów, miasto Tarnów	112 659 063,60	346	wyroby z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych
Krakowska	Powiat myślenicki, gmina Dobczyce	20 749 483,37	37	urządzenia elektryczne i nieelektryczny sprzęt gospodarstwa domowego
Katowicka	Powiat myślenicki, gmina Myślenice	56 888 977,39	456	wyroby z gumy i tworzyw sztucznych
Krakowska	Powiat nowotarski, gmina Czorsztyn	22 130 957,24	9	maszyny i urządzenia, gdzie indziej niesklasyfikowane
Krakowska	Powiat olkuski, gmina Wolbrom	5 969 947,81	50	wyroby metalowe gotowe, z wyłączeniem maszyn i urządzeń
Krakowska	Powiat olkuski, miasto Bukowno	-	-	brak
Krakowska	Powiat oświęcimski, gmina Chelmek	-	-	brak

Krakowska	Powiat oświęcimski, gmina Zator	82 927 858,30	333	maszyny i urządzenia, gdzie indziej niesklasyfikowane
Krakowska	Powiat oświęcimski, miasto Oświęcim	4 631 234,00	-	wyroby z gumy i tworzyw sztucznych
Krakowska	Powiat suski, miasto Sucha Beskidzka	9 267 997,76	848	komputery, wyroby elektroniczne i optyczne
Krakowska	Powiat wadowicki, gmina Andrychów	103 011 369,46	396	wyroby metalowe gotowe, z wyłączeniem maszyn i urządzeń
Krakowska	Powiat wielicki, gmina Gdów	-	-	brak
Krakowska	Powiat wielicki, gmina Niepołomice	782 085 363,02	1 140	pojazdy samochodowe (z wyłączeniem motocykli), przyczepy i naczepy

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Gospodarki.

TABELA 5. WYKAZ UCZELNI WYŻSZYCH, WYDZIAŁÓW ORAZ PRYZNANYCH KATEGORII PRZEZ MINISTERSTWO NAUKI I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO

Nazwa szkoły	Kategoria MNiSW
Akademia Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica w Krakowie	A + – Wydział Fizyki i Informatyki Stosowanej
	A – Wydział Geologii, Geofizyki i Ochrony Środowiska
	A – Wydział Zarządzania
	A – Wydział Informatyki, Elektroniki i Telekomunikacji
	A – Wydział Energetyki i Paliw
	A – Wydział Wiertnictwa, Nafty i Gazu
	A – Wydział Inżynierii Materiałowej i Ceramiki
	A – Wydział Inżynierii Mechanicznej i Robotyki
	A – Wydział Matematyki Stosowanej
	B – Wydział Humanistyczny
	B – Wydział Elektrotechniki, Automatyki, Informatyki i Inżynierii Biomedycznej
	B – Wydział Górnictwa i Geoinżynierii
	B – Wydział Geodezji Górniczej i Inżynierii Środowiska
	B – Wydział Metali Nieżelaznych
	B – Wydział Inżynierii Metali i Informatyki Przemysłowej
B – Wydział Odlewnictwa	

Akademia Ignatianum w Krakowie	B – Wydział Filozoficzny
	B – Wydział Pedagogiczny
Akademia Muzyczna w Krakowie	A + – Wydział Twórczości, Interpretacji i Edukacji Muzycznej
	B – Wydział Instrumentalny
Akademia Sztuk Pięknych im. Jana Matejki w Krakowie	A – Wydział Intermediów
	A – Wydział Form Przemysłowych
	B – Wydział Konserwacji i Restauracji Dzieł Sztuki
	B – Wydział Grafiki
	B – Wydział Malarstwa
	B – Wydział Rzeźby
	C – Wydział Architektury Wnętrz
Akademia Wychowania Fizycznego im. Bronisława Czecha w Krakowie	B – Rehabilitacji Ruchowej
	C – Wydział Turystyki i Rekreacji
	C – Wydział Wychowania Fizycznego i Sportu
Krakowska Akademia im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego w Krakowie	B – Wydział Zdrowia i Nauk Medycznych
	B – Wydział Architektury i Sztuk Pięknych
	B – Wydział Prawa, Administracji i Stosunków Międzynarodowych
	B – Wydział Psychologii i Nauk Humanistycznych
	B – Nauk o Bezpieczeństwie
	B – Wydział Zarządzania i Komunikacji Społecznej
Krakowska Wyższa Szkoła Promocji Zdrowia w Krakowie	b.d.
Małopolska Wyższa Szkoła Ekonomiczna w Tarnowie	B – Wydział Zarządzania i Turystyki
Małopolska Wyższa Szkoła im. Józefa Dietla w Krakowie	b.d.
Państwowa Wyższa Szkoła Teatralna im. Ludwika Solskiego w Krakowie	B – Wydział Reżyserii Dramatu w Krakowie
	B – Wydział Teatru Tańca w Bytomiu
	B – Wydział aktorski
Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im.	b.d.

rotmistrza Witolda Pileckiego w Oświęcimiu	
Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Nowym Sączu	b.d.
Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Tarnowie	b.d.
Podhalańska Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Nowym Targu	b.d.
Politechnika Krakowska im. Tadeusza Kościuszki	b.d.
	B – Wydział Architektury
	B – Wydział Inżynierii Środowiska
	B – Wydział Inżynierii Lądowej
	B – Wydział Inżynierii i Technologii Chemiczne
	B – Wydział Mechaniczny
	C – Wydział Inżynierii Elektrycznej i Komputerowej
C – Wydział Fizyki, Matematyki i Informatyki	
Szkoła Główna Politechniczna z siedzibą w Nowym Sączu	b.d.
Tarnowska Szkoła Wyższa z siedzibą w Tarnowie	b.d.
Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie	A – Wydział Zarządzania
	A – Wydział Towaroznawstwa
	A – Wydział Ekonomii i Stosunków Międzynarodowych
	A – Wydział Finansów
Uniwersytet Jagielloński w Krakowie	A + – Wydział Chemii
	A + – Wydział Fizyki, Astronomii i Informatyki Stosowanej
	A + – Wydział Polonistyki
	A + Wydział Biochemii, Biofizyki i Biotechnologii
	A – Wydział Matematyki i Informatyki
	A – Wydział Biologii i Nauk o Ziemi
	A – Wydział Historyczny
	A – Wydział Prawa i Administracji

	A – Wydział Zarządzania i Komunikacji Społecznej
	A – Wydział Filozoficzny
	A – Collegium Medicum; Wydział Farmaceutyczny
	A – Collegium Medicum; Wydział Lekarski
	B – Wydział Filologiczny
	B – Wydział Studiów Międzynarodowych i Politycznych
	B – Collegium Medicum; Wydział Nauk o Zdrowiu
Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie	A – Wydział Filozoficzny
	A – Wydział Teologiczny Sekcja w Tarnowie
	B – Wydział Teologiczny
	B – Wydział Historii i Dziedzictwa Kulturowego
	B – Wydział Nauk Społecznych
Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie	B – Wydział Humanistyczny
	B – Wydział Pedagogiczny
	B – Wydział Matematyczno-Fizyczno-Techniczny
	B – Wydział Sztuki
	B – Wydział Filologiczny
	C – Wydział Geograficzno-Biologiczny
Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie	A – Wydział Technologii Żywności
	B – Wydział Hodowli i Biologii Zwierząt
	B – Wydział Rolniczo-Ekonomiczny
	B – Wydział Leśny
	B – Wydział Ogrodniczy
	B – Wydział Inżynierii Produkcji i Energetyki
	B – Wydział Inżynierii Środowiska i Geodezji
Wyższa Szkoła Bezpieczeństwa Publicznego i Indywidualnego "Apeiron" w Krakowie	b.d.
Wyższa Szkoła Biznesu - National Louis University z siedzibą w Nowym Sączu	B – Wydział Nauk Społecznych i Informatyki
Wyższa Szkoła Ekonomii i Informatyki w	b.d.

Krakowie	
Wyższa Szkoła Europejska im. Ks. Józefa Tischnera w Krakowie	b.d.
Wyższa Szkoła Gospodarki i Zarządzania w Krakowie	b.d.
Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Marketingu w Chrzanowie	b.d.
Wyższa Szkoła Turystyki i Ekologii w Suchej Beskidzkiej	b.d.
Wyższa Szkoła Ubezpieczeń w Krakowie	b.d.
Wyższa Szkoła Zarządzania i Bankowości w Krakowie	B – Wydział Zarządzania i Informatyki
	B – Wydział Nauk Ekonomicznych i Społecznych

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Dziennika Urzędowego Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego Warszawa, dnia 9 lipca 2014 r.; Pozycja 38; Komunikat Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 4 lipca 2014 roku; o przyznanych kategoriach naukowych jednostkom naukowym.

Redakcja raportu: Paulina Mechło.